

tallet efter at have gennemgået det i beretningerne I—III og XII foreliggende materiale ganske tilslutte sig, hvad der allerede udtaltes side 10 i den under 4. oktober 1945 afgivne betænkning fra kommissionen af 15. juni 1945, nemlig:

„Der er ikke, hvad angår de ledende ansvarliges stilling med hensyn til besættelsen af Danmark, fremkommet noget som helst, der kan begrunde, at nogen — det være sig en minister eller en ledende militær eller diplomatisk personlighed — skulle have gjort sig skyldig i forhold af landsforræderisk karakter. Det bør efter kommissionens mening her slås fast, at vel er der begået fejl og forsømmelser, men der har ikke af nogen af de pågældende været udvist utilbørlige forhold til besættelsesmagten, hverken før eller selve den 9. april.“

Der foreligger således ikke — heller ikke i de senere fremkomne beretninger — noget grundlag for rigsretsanklage mod nogen for landsforræderi, ligesom der heller ikke efter flertallets opfattelse foreligger grundlag for rigsretsanklage mod nogen for embedsforømmelse.

Om udviklingen under besættelsen ønsker flertallet at udtale:

Efter regeringens beslutning den 9. april 1940 om under protest at affinde sig med den tyske besættelse enedes et stort flertal i rigsdagen om gennem et nationalt samarbejde, der gav sig udtryk i dannelsen af en samlingsregering og oprettelsen af de fem demokratiske partiers samarbejdsudvalg, at søge et dansk styre opretholdt, at undgå inddragen krigen på tysk side og såvidt muligt undgå besættelsesmagtens indgreb i danske anliggender.

Uanset om man udfra en politisk bedømmelse er enig i de beslutninger, som regeringen eller de enkelte ministre eller de særligt ansvarlige embedsmænd traf i forhold til besættelsesmagten, fremgår det af materialet i beretningerne IV—VIII, X, XI og XIII, at rigsdagens flertal stod bag alle væsentlige beslutninger, at de ansvarlige i alle tilfælde har handlet udfra et skøn over, hvad der tjente danske interesser bedst, at man som hovedregel ved forhandlinger søgte at gøre indrømmelserne overfor besættelsesmagten så små som muligt, og at der i intet

tilfælde har foreligget landsforræderi eller er udvist utilbørligt forhold overfor besættelsesmagten. Det bør herved haves for øje, at de ansvarlige i en række tilfælde stod overfor nødvendigheden af at handle eller udtale sig, hvis man ønskede at videreføre den fastlagte linie, medens en tilsvarende nødvendighed ikke var tilstede for andre borgere.

Beretning XIV om det tyske mindretals forhold til besættelsen giver ikke flertallet anledning til bemærkninger, idet retsopgøret på dette område allerede er foretaget på grundlag af den almindelige straffelovgivning.

Flertallet er herefter enig i, at der heller ikke, forsåvidt angår forholdene under besættelsen, er grundlag for at rejse rigsretsanklage mod nogen.

Et *mindretal* (Henry Christensen, N. Chr. Christensen, Gideon, Kr. Juul og Lorentzen) ønsker at udtale, at der kan rettes indvendinger af forskellig art mod, at det alene var medlemmer af folketinget, der foretog undersøgelse af politikeres forhold, og at den kritik, der har været fremsat herom, ikke har været uden berettigelse. På den anden side kan det være berettiget at fremsætte tvivl om, hvorvidt de sædvanlige straffretlige organer bedre kunne have løst den svære opgave, selvom det dog må antages, at det havde begrænset stoffet og givet det en mere præcis form.

Efter den beføjelse, der er givet udvalget vedrørende den parlamentariske kommissions beretninger, har dette udvalg kun mulighed for at afgive indstilling til folketinget på grundlag af de beretninger, den parlamentariske kommission har afgivet, og udvalget har altså ikke haft mulighed for at udtale sig om, hvorvidt kommissionens beretninger har omfattet alle de forhold, der burde være undersøgt eller suppleret. Udvalgets opgave har alene været at gennemgå de foreliggende beretninger og på grundlag af disse overveje, om de måtte give grundlag for at rejse rigsretsanklage som nærmere anført i beslutningen.

Mindretallet har herefter den opfattelse, at bestemmelser, der i denne forbindelse kunne komme på tale, er straffelovens kapitel 12 om landsforræderi og kapitel 16 om forbrydelse i offentlig tjeneste, specielt paragraf